

zboží účinkoval nekalý způsob obchodování pachatelova ve směru vzestupném. I nezáleží pak na tom, že za jiné zboží — lhostejno, zda tuzemské či cizozemské výroby — plativaly se, třeba i v řádném obchodě tuzemském, stejné nebo ještě vyšší ceny, než jaké požadoval pachatel. Není tu ani právního, ani hospodářského důvodu, by jako odměna za bezprávnou činnost, skládající se z podloudného dovozu a nekalého obchodování, připadlo pachateli rozpětí v cenách, které je výsledkem různosti poměrů výrobních v tuzemsku a v cizozemsku. Nelze proto pokládati za právně pochybené stanovisko nalézacího soudu, který přihlížel výhradně k tomu, že nekalou činností stěžovatelovou byly ceny zboží, podloudně jím dovezeného, jeho překupnickým ziskem bezprávně stupňovány, ponechávaje právem stranou výši cen, za jiné zboží téhož druhu v tuzemsku placené.

Čís. 1374.

Lesní hajní, ustanovení soukromým majitelem lesů, třeba byli k žádosti jeho vzati politickou správou do přísahy, nejsou bezpečnostními orgány, míněnými v §u 141 tr. ř. a nepoživají při domovní prohlídce, od lesní krádeže časově a místně oddělené, ochrany §u 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1923, Kr II 746/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného ro rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 7. července 1922, jímž byl uznán vinným zločinem veřejného násilí dle §u 81 tr. zák. a přestupkem §u 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, sprostil obžalovaného dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek §u 312 tr. zák., v ostatním pak odkázal věc místně příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného H. sluší pokládati za opodstatněnu, pokud — dovolávajíc se zmatečního důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. — dovozuje, že hajní G. a B. nevykonávali domovní prohlídkou, jejíž provedení stěžovatel zmařil, veřejnou službu. Stížnost nepostřehuje ovšem přesně podstaty otázky, o kterou jde, dokazujíc, že tu nebylo podmínek, za kterých lze dle §u 139 až 142 tr. ř. vykonati domovní prohlídku. Rozhodným jest jediné, zda byla osoba, v §u 68 tr. zák. jmenovaná, k úkonu, jejíž pachatel mařil, formálně oprávněna, t. j. zda spadá tento úkon v obor povinností a práv, která přísluší oné osobě dle služby, k níž byla ustanovena. Nezáleží však na tom, zda jsou konkrétní podmínky úkonu, o který jde, t. j. zda bylo předsevzetí jeho v případě, o nějž šlo, materiálně zákonným. Služebním úkonům formálně oprávněných činitelů dlužno se bez odporu podrobiti, ovšem bez újmy práva, stěžovati si na příslušném místě do materiální bezprávnosti úkonu. Jde tudíž o rozhodnutí otázky, zda spadá provádění domovní prohlídky u stěžovatelů v obor oprávnění (povinností) svědků G-a a

B-a, jakožto přísežných lesních hajných panství P. ve V. Druhý odstavec §u 141 tr. ř. a doslovně s ním souhlasící § 2 zákona ze 27. října 1862 čís. 88 ř. zák., platný až do počátku účinnosti zákona z 9. dubna 1920 čís. 293 sb. z. a n., připouštějí za předpokladů tam stanovených, aby bezpečnostní orgány vykonávaly za účelem trestního soudnictví domovní prohlídky ze své moci. Než slova »bezpečnostní orgány« odnášejí se ke slovům »úřady bezpečnostní« v prvním odstavci §u 141 tr. ř. použitým a znamenají zřejmě zřízence bezpečnostních úřadů. To plyne z předcházejícího §u 140 tr. ř. a předpisu druhé věty §u 24 tr. ř., že bezpečnostní úřady a jejich zřízenci směřují domovní prohlídky vykonávat jen v případech, v trestním řádu předvídaných. Ke zřízencům bezpečnostních úřadů, t. j. úřadů veřejných, nelze však počítati lesní hajné, kteří byli ustanoveni soukromým majitelem lesů, třebaže byli k jeho žádosti politickou správou vzati do přísahy. Dle §u 53 lesního zákona pokládají se zřízenci, kteří byli dle §u 52 pro službu ochrany lesů vzati do přísahy, v lesní službě za veřejnou hlídku a mají v této příčině veškerá zákony stanovená práva, která přísluší vrchnostenským osobám a civilním strážím. Pojem lesní služby vymezují následující §§ 55 až 58. Předpis § 55 mluví o osobách přistižených v lese mimo veřejné cesty, § 57 o osobách při samém pychu (t. j. lesním) postižených a nebo z pychu podezřelých, § 58 o osobách, které se daly — byvše přistiženy při samém činu, t. j. lesním pychu — na útěk. Lesní služba je tudíž místně omezena na obvod lesů, dohledu dotyčného zřízence svěřených. Jedinou výjimkou, při níž však jsou úkony mimo lesy předsevzaté jen pokračováním služebního úkonu, v lese započatého, a proto částí vykonávání lesní služby, jsou případy, jež předvídá předpis §u 58, že totiž lesní hlídač může osobu při samém činu přistiženou, dá-li se na útěk, stíhati též mimo les a zabaviti lesní produkt, jí odcizený. Obdobné jsou předpisy zákona ze 16. června 1872 čís. 84 ř. zák. Budiž ponechána stranou otázka, zdali lesní hlídač smí při takovém stíhání pachatele bezprostředně po činu vniknouti do cizího obydlí, ač § 16 služební instrukce pro bývalé c. k. lesní odkázal bezvýjimečně lesního na intervenci obecního starosty, nastane-li při pátrání po pachatelích objeveného pychu a stíhání jejich stop nutnost vkročiti do cizího domu neb ohraženého místa. Jest jedním, časově od doby, kdy čin byl spáchán, místně od obvodu, v němž lesní hajný koná svou službu, dohlížeje nad lesem, chráně ho proti škůdcům a odbíraje odcizený lesní produkt postiženému škůdci podstatně odlišným, když hajný — zjistiť ve svém služebním obvodu stopy spáchaného pychu, jehož pachatelé dávno zmizeli, pátrá v té neb oné osadě po neznámých mu pachatelích a za účelem vypátrání a usvědčení jich vniká do cizího obydlí, najmě, děje-li se tak po uplynutí doby, ve které hajný mohl sobě zajistiti lehce pomocnou činnost bezpečnostních úřadů, k takovému pátrání, zejména též §em 24 tr. ř. povolaných, oznámením trestného činu četnické stanici neb obecnímu úřadu. Svou službu, směřující k ochraně lesů, konal by hajný ovšem, jsa přítomen při pátrání a domovní prohlídce, prováděné následkem takového oznámení zřízencem bezpečnostního úřadu (četníkem, obecním starostou, strážníkem), který ho z příčiny jeho služby k těmto svým úkonům na pomoc přibral.

Samostatné pátrání v osadách a domovní prohlídka průběhem jeho vykonané nespadají však v obor lesní služby. Hajný není k nim ani formálně oprávněn a nepožívá při nich zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312, 314 tr. zák. Dle zjištění nalézacího soudu vykonávali hajní G. a B. domovní prohlídky, o které jde, dne 26. února 1920 v obci V. za účelem zjištění, kdo se krádeže dříví, předešlého dne v lese »Hůrka« u V. spáchané, účastnil; tedy nikoliv u stíhání určitého pachatele při činu samém přistiženého, za účelem zabavení věcí, s nimiž se dal na útěk, nýbrž od činu časově a místně zcela odděleně za účelem vypátrání a usvědčení neznámých pachatelů. Nebyli dle toho, jak dovedeno, k nim ani formálně oprávněni. Rozkaz nadřízeného jim lesního úřadu, t. j. soukromé správy soukromých lesů nemohl jim zjednatí oprávnění, dle zákona se jim nedostávajícího. Opačný náhled nalézacího soudu, že vykonávali, plnice tento rozkaz, svou službu jako přísežní hajní, tedy jako osoby v §u 68 tr. zák. jmenované, přičí se správnému výkladu zákona. Výrok prvě stolice na tomto nesprávném použití zákona spočívající, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem §u 81 a přestupkem §u 312 tr. zák. — je zmatečným dle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. — Bylo jej zrušiti a s ním i výrok o trestu a výroky s tím související. Z obžaloby pro přestupek §u 312 tr. zák. bylo stěžovatele dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostiti, jelikož této skutkové podstaty z uvedených důvodů tu není a soukromá obžaloba osobami, jichž se urážky týkají, podána nebyla. Ze skutkového podkladu obžaloby zbývá ublížení na těle Josefu B-ovi. Ježto však skutková zjištění nalézacího soudu nestačí k posouzení, jakého rázu bylo toto ublížení, bylo věc vrátiti k novému projednání a rozhodnutí v tomto směru a přikázati ji okresnímu soudu místně příslušnému, jelikož přichází v úvahu již jen skutková podstata §u 411, nebo §§ 8, 411, či § 431 tr. zák.

Čís. 1375.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Způsobilost stupňovati cenu předmětu potřeby jest s řetězovým obchodem již pojmově spojena a netřeba ji zjišťovati, ani jde-li o věci kradené.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1923, Kr II 797/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Novém Jičíně ze dne 13. září 1922, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem řetězového obchodu dle §u 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Zmatečnou stížnost dovolává se zmatku č. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dovozujíc, že tu není skutkové podstaty řetězového obchodu, jelikož jde o tabák ukradený, na převodu jeho účastnili se pouze činitelé dva, totiž zloděj, který stěžovatelce tabák prodal a stěžovatelka,